

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1136/2022
24.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљених АА и ББ, због по једног кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 4. у вези члана 280. став 3. у вези става 2. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Милана Думића и браниоца окривљеног ББ, адвоката Живорада Лекића, поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу К 597/21 од 31.03.2022. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 455/22 од 29.07.2022. године, у седници већа одржаној дана 24.11.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Милана Думића и захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, адвоката Живорада Лекића, поднети против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу К 597/21 од 31.03.2022. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 455/22 од 29.07.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу К 597/21 од 31.03.2022. године окривљени АА и ББ, оглашени су кривим због по једног кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 4. у вези члана 280. став 3. у вези става 2. Кривичног законика па су им изречене условне осуде и утврђене казне затвора у трајању од по 1 (једне) године и истовремено је одређено да се ове казне неће извршити уколико окривљени за време проверавања у трајању од по 2 (две) године од правноснажности пресуде не учине ново кривично дело.

Истом пресудом окривљени су обавезани да плате трошкове кривичног поступка и то Основном суду у Крагујевцу на име трошкова унапред исплаћених из буџетских средстава суда солидарно износ од 179.031,90 динара, а на име паушала износе од по 50.000,00 динара, а ОЈТ у Крагујевцу на име трошкова унапред исплаћених из буџетских средстава тужилаштва солидарно износ од 122.756,12 динара, а окривљени ББ и износ од 31.500,00 динара на име трошкова одбране браниоца по службеној дужности, као и да солидарно оштећеној ВВ, ГГ и ДД на име трошкова заступања пуномоћника адвоката Живана Јеремића плате износ од 951.000,00 динара, све у року од 90 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног

извршења, док ће о осталим трошковима суд одлучити накнадно посебним решењем, а оштећени су ради остваривања имовинскоправног захтева упућени на парницу.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 455/22 од 29.07.2022. године одбијене су као неосноване жалба ОЈТ у Крагујевцу и жалбе бранилаца окривљених АА и ББ и првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости благовремено су поднели:

- бранилац окривљеног АА, адвокат Милан Думић, због повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење и одлучивање или да побијане пресуде преиначи и окривљеног АА ослободи од оптужбе.

- бранилац окривљеног ББ, адвокат Живорад Лекић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење и одлучивање или да исте преиначи тако што ће окривљеног ББ ослободити од оптужбе. Предложио је да буде позван на седницу већа.

Врховни касациони суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу у складу са чланом 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је након оцене навода изнетих у захтевима, нашао:

Захтеви за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Милана Думића и браниоца окривљеног ББ, адвоката Живорада Лекића, су неосновани.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, браниоци окривљених у поднетим захтевима истичу да дела за која су окривљени оглашени кривима нису кривична дела, јер у њиховим радњама нема обележја кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 4. у вези члана 280. став 3. у вези става 2. Кривичног законика, због чега је требало да буду ослобођени од оптужбе. По ставу браниоца окривљеног, ББ, овај окривљени није имао својство послодаваца, већ својство организатора радова и самим тим није могао поступати супротно бланкетним одредбама Закона о безбедности и здрављу на раду означеним у изреци пресуде, а које предвиђају обавезе и одговорност искључиво послодовца. Сличан став износи и бранилац окривљеног АА наводећи да је овај окривљени оглашен кривим као одговорно лице у својству директора школе, а не у својству послодавца, па како у смислу члана 4. став 1. и 3. Закона о безбедности и здрављу на раду, исти није послодавац – јер ОШ „ЂБ“ и окривљени АА нису запослили нити радно ангажовали оштећеног, самим тим није ни могао поступати супротно бланкетним одредбама на које се позива суд, које предвиђају обавезе послодавца, али и организатора радова, што је према изреци пресуде, а како то истиче бранилац овог окривљеног, био само окривљени ББ.

Изнете наводе захтева бранилаца окривљених Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Одредбом члана 4. став 1. тачка 1) Закона о безбедности и здрављу на раду прописано је да је запослени домаће или стране физичко лице које је у радном односу код послодавца, као и лице које по било ком основу обавља рад или се оспособљава за рад код послодавца, осим лица које је у радном односу код послодавца ради обављања послова кућног помоћног особља, а у тачки 2) истог става ове одредбе, поред осталог је одређено да је послодавац домаће или стране правно лице односно физичко лице које запошљава односно радно ангажује једно или више лица и да се као послодавац у смислу овог закона сматра и физичко лице које по било ком правном основу обезбеђује посао запосленом.

Одредбом члана 5. став 1. тачка б) Закона о безбедности и здрављу на раду прописано је да право на безбедност и здравље на раду имају лица на добровољним и јавним радовима организованим у општем интересу, радним акцијама и такмичењима у вези са радом, а према тачки 7) – лица која се затекну у радној околини ради обављања одређених послова, ако је о њиховом присуству упознат послодавац. Ставом 2. истог члана прописано је да безбедност и здравље на раду лицима из става 1. тачка 1), 2), 4) и 7) овог члана обезбеђује послодавац, лицима из тачка 3) овог члана образовна организација, а лицима из тачке б) овог члана – организатор радова и такмичења.

Из списка предмета произилази да је у време извршења кривичног дела директор ОШ „ЂЂ“, у којој су извођени радови на санацији плафона, био окривљени АА, а да је председник ПЕК „ЕЕ“ био ББ и да су заједнички користили радни простор у ходнику школе. Покојни оштећени ЖЖ је био волонтер и критичном приликом није био адекватно опремљен одговарајућом опремом приликом извођења радова на санацији плафона, при чему су оба окривљена била упозната са врстом, локацијом и временом извођења радова.

Имајући у виду наведено, у чињеничном опису кривичних дела окривљених АА и ББ наведеном у изреци првостепене пресуде означене су све чињенице и околности које чине законска обележја кривичних дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 4. у вези члана 280. став 3. у вези става 2. Кривичног законика, за која су окривљени, свако понаособ, оглашени кривим правноснажном пресудом, укључујући и својство које мора да има извршилац предметног кривичног дела, и то да као одговорна лица, при извођењу грађевинско молерских радова нису поступили по прописима и техничким правилима о мерама заштите на раду и тиме изазвали опасност за живот људи, при чему је наступила смрт једног лица. У изреци је јасно наведено да је окривљени АА, као директор ОШ „ЂЂ“, лице које је наручило радове, а окривљени ББ као председник ПЕК „ЕЕ“ и корисник дела простора објекта школе - организатор извођења ових радова, те да су били упознати са врстом, локацијом и временом извођења грађевинско молерских радова на санацији плафона у ходнику школе и да су омогућили оштећеном сада покојном ЖЖ, извођење радова на санацији плафона у објекту школе, поступајући супротно бланкетним прописима наведеним у изреци правноснажне пресуде.

По оцени Врховног касационог суда, а супротно наводима браниоца окривљеног АА, из описа својства овог окривљеног у изреци пресуде - директор ОШ „ЂЂ“, који има обавезу да се стара о текућем одржавању објекта и лице које је наручило радове – произилази и његово својство послодавца, у смислу члана 4. Закона

о безбедности и здрављу на раду, којим је поред осталог, као послодавац означено одређено физичко лице које по било ком правном основу обезбеђује посао запосленом, а самим тим и обавеза да примени прописане мере за безбедност и здравље на раду, сходно одредби члана 5. став 2. у вези става 1. тачка 7) Закона о безбедности и здрављу на раду.

Имајући у виду напред цитиране законске прописе који се односе на лица која имају право на безбедност и здравље на раду и обавезу лица које је дужно да им то право обезбеди – конкретно одредбу члана 5. став 2. у вези става 1. тачка б) Закона о безбедности и здрављу на раду, као и да је у изреци правноснажне пресуде наведено да је окривљени ББ био организатор радова, које је у општем интересу волонтерски изводио оштећени ЖЖ, то је, и овај окривљени одговорно лице за предузимање мера заштите на раду, а не само послодавац како то погрешно сматра његов бранилац, адвокат Живорад Лекић.

Како се у радњама окривљених АА и ББ, описаним у изреци правноснажне пресуде стичу сва битна законска обележја по једног кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 4. у вези члана 280. став 3. у вези става 2. Кривичног законика, за која су они оптужени и правноснажно оглашени кривим, то су неосновани наводи бранилаца окривљених којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Као разлог подношења захтева бранилац окривљеног АА истиче и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, због које је подношење захтева за заштиту законитости дозвољено окривљеном преко браниоца, али наводи захтева не садрже објашњење у чему се истакнута повреда закона конкретно састоји. Међутим, обзиром да Врховни касациони суд правноснажну одлуку и поступак који је претходио њеном доношењу испитује само у оквиру разлога, дела и правца побијања који су истакнути у захтеву за заштиту законитости у смислу члана 489. став 1. ЗКП и није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледа истакнута повреда закона, то се овај суд у разматрање ове повреде, није упуштао.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Биљана Синановић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић